

Regeringskansliet,
Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över slutbetänkandet Frihet från våld, förtryck och utnyttjande (SOU 2025:28)

Er beteckning: A2025/00432

Sammanfattning

Länsstyrelsen Västernorrland, nedan länsstyrelsen, ställer sig positiv till utredningens förslag om en stärkt styrning och samordning inom det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet om mäns våld mot kvinnor. Länsstyrelsen vill understryka vikten av att bygga ett system för styrning och samordning där det är tydligt hur helheten hänger ihop samt där roller och ansvar är tydligt definierade för samtliga aktörer. Länsstyrelsen vill även lämna följande synpunkter:

- Länsstyrelsen välkomnar förslaget om ett nationellt samordningscentrum vid Jämställdhetsmyndigheten.
- Länsstyrelsen delar uppfattningen om att operativ och strategisk samverkan behöver stärkas, men ställer sig inte bakom förslaget att samordningscentrumet ska få i uppgift att stötta yrkesverksamma på lokal nivå inom området prostitution och människohandel.
- Länsstyrelsen ställer sig positiv till övergången av Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtrycks verksamhet till Jämställdhetsmyndigheten, men vill understryka vikten av ett bibehållet stöd till den regionala nivån.
- Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget om att länsstyrelserna deltar i samordningscentrumets arbete, men vill understryka vikten av en tydlig gränsdragning mellan nationell samordning och den regionala samordningsfunktionen.

- Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget om en ny uppgift för Socialstyrelsen, men vill understryka vikten av tydlighet vad gäller skillnaden mellan Socialstyrelsens och Jämställdhetsmyndighetens uppdrag att samordna kunskap.
- Länsstyrelsen ställer sig också positiv till förslaget om en förändrad roll för länsstyrelsen, men vill understryka vikten av att länsstyrelsen även fortsättningsvis har möjlighet att utforma insatser och anpassa dem till länets förutsättningar och behov. Länsstyrelsen ställer sig inte bakom bedömningen att inga ytterligare resurser behövs.
- Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget om en sammanhållen strategi för hela området mäns våld mot kvinnor
- Länsstyrelsen delar utredningens bild av att det våldsförebyggande arbetet behöver stärkas.

Synpunkter

Länsstyrelsen vill lämna följande synpunkter:

8.1 Regeringen bör inrätta ett nationellt samordningscentrum mot våld vid Jämställdhetsmyndigheten

Det sjätte jämställdhetspolitiska målet spänner över många olika frågor och länsstyrelsen delar utredningens bild av att styrningen inom området är splittrad och att arbetet idag är fragmentiserat. Länsstyrelsen välkomnar därför utredningens förslag om en starkt samordning genom ett nationellt samordningscentrum mot våld vid Jämställdhetsmyndigheten. Precis som utredningen föreslår, tror vi att en samlad samordning och instruktionsenliga uppgifter för vissa centrala myndigheter skulle öka tydligheten i ansvars- och rollfördelningen, samt skapa bättre förutsättningar för ett långsiktigt och systematiserat arbete mot uppsatta mål. Vi tror också att kopplingen till jämställdhetspolitiken i stort kan stärkas genom ett nationellt samordningscentrum, vilket är viktigt för att förtydliga att mäns våld mot kvinnor är en prioriterad jämställdhetsfråga.

Stärkt samverkan på flera nivåer

Det pågår redan idag flera nationella satsningar som syftar till att

stärka samordning och samverkan på operativ nivå och det är viktigt att olika pågående satsningar blir en del av helheten och att det inte skapas parallella strukturer.

Länsstyrelsen delar utredningens bild av att operativ och strategisk samverkan behöver stärkas på flera nivåer men ställer sig inte bakom förslaget att samordningscentrumet ska få i uppgift att direkt stötta yrkesverksamma på lokal nivå inom området prostitution och människohandel, till skillnad från hur stödet ska se ut inom andra delar av mäns våld mot kvinnor. En särskild organisering enbart kring prostitution och människohandel kan skapa otydlighet kring roll- och ansvarsfördelning mellan nationell och regional samordning och riskerar att skapa parallella strukturer på lokal och regional nivå.

Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck
Länsstyrelsen ställer sig även positiv till övergången av Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtrycks verksamhet till Jämställdhetsmyndigheten, men vill understryka vikten av ett bibehållet stöd till den regionala nivån och en fortsatt god dialog mellan regional och nationell nivå. Den regionala och lokala nivån har fortsatt stora behov av regionalt behovsanpassade stöd och kompetensinsatser. Det är därför viktigt med en samlad och kvalitetssäkrad utbildningsplattform inom området. I samband med verksamhetsövergången är det viktigt att tydliggöra vilka funktioner och vilket stöd som flyttar över till Jämställdhetsmyndigheten och vilka som eventuellt blir kvar hos Länsstyrelsen Östergötland.

En sammanhållen kunskapskedja

Många myndigheter har redan idag uppdrag att sammanställa och sprida kunskap- och metodstöd, men det saknas samordning av dessa, vilket försvårar framför allt för yrkesverksamma på lokal och regional nivå. Därför ställer länsstyrelsen sig positiv till förslaget om en ökad samordning kring kunskapskedjan. En mer sammanhållen kunskapskedja skulle också underlätta för länsstyrelserna i det uppdrag som föreslås i att ge regionala och lokala verksamheter stöd i införandet av metoder, arbetssätt och kunskapsstöd.

8.2 Samordningscentrumets uppgifter och organisation

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget om att länsstyrelserna deltar i samordningscentrumets arbete. Länsstyrelsen vill dock lyfta vikten av en tydlig gränsdragning mellan nationell samordning och den regionala samordningsfunktionen som länsstyrelsen har, för utveckling och samverkan på lokal nivå. Vidare anser länsstyrelsen att det är viktigt att förtydliga de olika myndigheternas roll i centrumet om intentionen är att länsstyrelserna ska ha en likvärdig roll i centrumet för genomförandet av samordningscentrumets uppdrag.

För att regeringens politik och samordningscentrumet ska få genomslag ute i länen behöver samma myndigheter som ingår i samordningscentrumet och som verkar på lokal och regional nivå ingå i länsstyrelsernas samordningsfunktion på liknande sätt som förslaget om att ingå i det nationella samordningscentrumet.

8.4 Ny uppgift för Socialstyrelsen

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget om att ge Socialstyrelsen en ny uppgift om nationell samordning av kunskapsutveckling gällande våldsutsatta inom socialtjänstens samt hälso- och sjukvårdens ansvarsområden. Det är däremot av stor vikt att tydliggöra vad som är skillnaden mellan det samordningsuppdrag som föreslås för Socialstyrelsen och det som ingår inom ramen för Jämställdhetsmyndighetens samordningscenter.

Vidare är det viktigt med en god samverkan mellan länsstyrelsen och Socialstyrelsen samt tydlighet vad gäller vem som ansvarar för att sprida Socialstyrelsens kunskapsstöd på regional nivå.

8.5 Länsstyrelsernas roll förändras

Vi ställer oss positiva till förslaget om en förändrad roll för länsstyrelsen och att länsstyrelsens uppdrag speglar samordningscentrets uppdrag. Precis som utredningen påtalar är det av yttersta vikt att länsstyrelsen även fortsättningsvis har möjlighet att utforma insatser och anpassa dem utifrån länets förutsättningar och behov.

Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning om att det finns ett stort behov av att stödja och bidra till implementering av kunskap, arbetssätt och metoder i regionala och lokala verksamheter.

Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget om ändrat namn på förordningen, men anser att våldsformen sexuellt våld även fortsättningsvis ska omnämnas i förordningstexten. Länsstyrelsens erfarenhet är att våldsformer som inte specifikt omnämns riskerar att nedprioriteras i relation till de våldsformer som nämns. Sexuell våldsutsatthet kräver samverkan med andra aktörer och särskilda förutsättningar vad gäller upptäckt och stöd, vilket inte gynnas av att våldet osynliggörs.

Vidare anser Länsstyrelsen att det är viktigt att beakta att det finns andra regionala aktörer, så som till exempel centrubildningar och FOU-enheter, som också har i uppdrag att stötta lokala aktörer i kunskapsutveckling och implementeringsprocesser. Det är viktigt att rollfördelningen blir tydlig och att det inte byggs parallella spår.

Utredningen bedömer att länsstyrelserna inte behöver några utökade medel för att genomföra de förändrade uppgifter som föreslås. Länsstyrelsen delar inte denna bedömning utan anser att stöd till implementering innebär förändrade arbetssätt. För att kunna vara lyhörd för olika behov och förutsättningar i länet och stödja mer verksamhetsnära krävs med stor sannolikhet mer resurser.

10.1 Mer effektivt med en samlad strategi

Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning om att regeringen bör ta fram en sammanhållen nationell strategi för hela området mäns våld mot kvinnor, även om det tillkommer ett sjunde delmål om hedersrelaterat våld och förtryck. Två separata strategier riskerar att försvåra samarbete och ytterligare fragmentisera arbetet framför allt för aktörer på lokal nivå. Länsstyrelsen delar även bedömningen om att en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck bör tas fram för att tydliggöra hur arbetet med delmål sju ska genomföras.

14.4 Förslag på indikatorer för att följa delmålet och tillhörande strategi

De indikatorer som utredningen beskriver är vad som finns tillgängligt idag, det är viktigt att statistiken utvecklas så att den i större utsträckning kan bidra till utvecklingsarbetet både på nationell, regional och lokal nivå. Vidare vill länsstyrelsen betona vikten av att kunna följa utvecklingen för särskilt utsatta och sårbara grupper.

Övriga synpunkter

Länsstyrelsen delar utredningens bild av att det våldsförebyggande arbetet behöver stärkas och ställer sig positiv till att utvecklingen av det förebyggande arbetet föreslås bli ett eget strategiskt område i den nya nationella strategin. Däremot anser länsstyrelsen att det i dagsläget är otydligt vilken nationell myndighet som ansvarar för att utveckla det våldsförebyggande arbetet. Länsstyrelsen ser med fördel att Jämställdhetsmyndigheten får i uppdrag att ansvara för utvecklingen av det våldsförebyggande arbetet. Det behövs också ny kunskap och forskning inom området. Länsstyrelsen anser att det inte bara är det förebyggande arbetet som behöver stärkas och prioriteras upp, utan även arbetet med en förbättrad upptäckt av våld, skydd för utsatta samt en effektivare brottsbekämpning.

Utredningen påtalar vikten av stärkt samverkan mellan det våldsförebyggande arbetet och det brottsförebyggande arbetet, både på nationell, regional och lokal nivå. Länsstyrelsen ser positivt på att Brottsförebyggande rådet finns bland de myndigheter som är centrala för genomförandet av arbetet mot mäns våld mot kvinnor. Arbetet mot mäns våld mot kvinnor och kanske framför allt våldsförebyggande arbete bidrar på många sätt till det brottsförebyggande arbetet, vilket tydligt framgår av utredningen. Länsstyrelsen vill påtala vikten av att lyfta att det brottsförebyggande arbetet, till exempel arbetet mot organiserad brottslighet, även bidrar till arbetet mot mäns våld mot kvinnor. För att samverkan ska fungera och hålla i längden är det viktigt att samverkan är ömsesidig. Det vill säga att på samma sätt som aktörer inom det brottsförebyggande området bidrar till arbetet mot mäns våld mot kvinnor, ska aktörer inom arbetet mot mäns våld mot kvinnor också bidra till genomförandet regeringens målsättningar för den brottsförebyggande arbetsprocessen om ökad kunskap i det

brottsförebyggande arbetet och utvecklad samverkan på lokal, regional och nationell nivå.

I utredningen påtalas att underlag från utredningen om en nationell strategi för våld mot barn (SOU 2022:70) har beaktats inom ramen för slutbetänkandet. Länsstyrelsen anser att det är av yttersta vikt att området våld mot barn omhändertas på ett tydligt sätt. Om förslaget om en nationell strategi om våld mot barn inte antas behöver barns rättigheter och särskilda utsatthet inkluderas på ett tydligare sätt.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med utvecklingsledare för våld i nära relationer Anna-Maria Patiño Stålgren som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Stina Esselström och utvecklingsledare för våld i nära relationer Emma Wik medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.